

Lina Areklew

SLUN ☼ VRAT

SLUN☉VRAT

Lina Areklew

SLUN VRAT

UR ASKAN

© 2020 Lina Areklew

Původně vydalo nakladatelství

Strawberry Förlag, Švédsko

V českém jazyce vychází po dohodě

s Nordin Agency AB, Švédsko

Návrh obálky © Jiří Dvorský

Fotografie autorky © Stefan Tell

České vydání © Bourdon, 2024

Překlad © Linda Kaprová, 2024

ISBN 978-80-7611-185-1

Mé rodině. Slova chybí.

M/S Estonia, 28. září 1994

Záchranná vesta mu vyhrnula mikinu a záda má holá. O boty přišel. Asi zůstaly uvnitř, ale zima mu není. Nějaká žena srdceryvně křičí, prosí ho o pomoc, ale není čas ani jak jí pomoci. Bez okolků ji tam nechá a vrhne se k zábradlí. Všichni se zuby nehty snaží udržet na palubě naklánějící se lodi. Má se ještě jednou pokusit dostat k rodičům do podpalubí? Něco mu ale říká, že teď už je na všechno sám. Musí si poradit. S nově nabytým odhodláním se vytáhne přes zábradlí. Každá další vlna trajekt nakloní zase o něco víc a za chvíli už bude možné po trupu sklouznout dolů. Podívá se pod sebe na vzpínající se loď. Napadne ho, že připomíná umírající velrybu, jejíž bílé břicho vykukuje těsně nad hladinu. A v tom břichu se pořád ještě nachází spousta lidí.

Srdce se mu svírá hrůzou, ale nevzdává se. Chodidly klouže po kovovém trupu. Ve tmě vráží do ostatních cestujících. Do zmatených, panikařících lidí, kteří čekají, že je každou chvíli vlna strhne do černé prázdnoty. Všude kolem se ozývá zoufalé volání. Lidé hledají své blízké a on znovu pomyslí na rodiče. Na Niklase. Naposledy

ho zahlédl ve chvíli, kdy se on sám uprostřed řetězce lidí vydrápal po nakloněném schodišti nahoru na palubu.

Došlápne na okno kajuty a ploskou nohy vnímá rozdíl mezi silným plexisklem a chladným plechem trupu. Uvnitř nikdo není. Ubytovaná rodina asi stihla utéct. Na zavřené dveře se navalily příkrývky, polštáře a kufry. V příčkách odkládací poličky vězí růžový medvídek. Osvětlení ještě naposledy blikne a pak se pronikavě rozječí siréna. Oblohu rudě rozzáří světlice.

Celý svět se zvrátil na bok.

Vzhledne a vidí, jak se o záchranné čluny, které se stihly spustit na vodu, tříští vlna za vlnou. Zmítá jimi vítr a zvedá je nad hladinu. Je čas se rozhodnout. Buď zůstane na lodi a nechá se jí strhnout do hlubin, nebo skočí do ledového moře.

Tohle se nedá přežít. Ví to. Dnes v noci jeho život skončí.

ČTVRTEK
20. června 2019

1.

Z Fredrika Frödinga se valil nezadržitelný vodopád zvratků. Pálily ho v nose, jak se mezi návaly pokoušel popadnout dech. Klečel u záchodové mísy, jednou rukou křečovitě svíral držák toaletního papíru a z žaludku vypuzoval poslední zbytky jeho obsahu.

Zvedl se na podlamujících se nohou a uviděl se v zrcadle. Zavrával. K duhovkám se mu světle růžovým bělmem sbíhaly podrážděné rudé cévky. Nevydržel se na ten popelavý obličej s neoholeným strništěm dívat.

Zkusil udělat krok ke dveřím, ale nohy ho neunesly a on se zhroutil na podlahu. Zůstal ležet na koupelnové předložce, pohled zafixoval na zaprášený plastový kryt sifonu a pokoušel se rotující místnost přimět, aby se zastavila.

Zase si jich vzal moc. Po prvních dvou tabletách počkal nanejvýš půl hodiny, než si vzal další dvě. Teď byl blistr prázdný. Alkohol v krvi nástup efektu urychlil a vedlejší účinky na sebe nenechaly dlouho čekat. Závratě ho sejmuly jako rozhoupaný boxovací pytel a zvracení se přidalo hned vzápětí. Nemíchat anxiolytika s alkoholem, tak znělo základní pravidlo, které mu vštěpovali

od první tablety. A on ho celé ty roky ctil. Naposledy ho porušil skoro před patnácti lety na univerzitě. Tehdy se probral někde na schodišti a v dlani mu ležely jeho vyražené řezáky.

Fredrik zůstal ještě chvíli ležet na předložce, aby se vydýchal. Bude se muset zvednout. Jestli se mu nepovede vstát, sejít po schodech a dostat se do metra, termín u psychiatra mu propadne. Zkusil si trasu v duchu vizualizovat a vsugerovat si, jak se uzel, který mu stahuje srdce, s každým dalším krokem na cestě rozvolňuje. S vypětím všech sil se mu povedlo zvednout na všechny čtyři. Kolečka se mu podlamovala, ale nakonec přece jen na studivé plastové rohožce stál pevně. Rukama se přidržoval stěny, došoural se ke sprše a pustil vodu. Za chvíli už nad sprchovým závěsem stoupala pára. Opatrně se jednou rukou pustil stěny a stáhl si boxerky. Vyhnul se pohledu do zrcadla a nahý vkročil do proudu horké vody.

O tři čtvrtě hodiny později vyšel ven na Karlavägen. Po ulici kolem něho jako obvykle pospíchali kolemjdoucí s taškami v rukou a vystresovaným výrazem na tváři. Vypadali, že nemají tušení, jak rychle se život dokáže změnit. Fredrik jim záviděl. Často si v duchu spřádal představy o lidech, které potkával dole v supermarketu ICA Esplanad. O zpocených tatíncích, kteří táhnou svoje caparty za ruku mezi regálem s tacos a zeleninou. Kdyby tak mohl být jedním z nich. Plánovat páteční večeri, měnit plíny a jezdit na all inclusive dovolené s animátory v plyšových medvědíích oblečcích.

Zapnul si koženou bundu, v předklonu sešel ze schodů a zacítil na eskalátor za turnikety. Ztěžka dosedl na první schod, mnul si obličej a popadal dech. Ostatní cestující

se prodírali kolem něho, významně si odkašlávali a hlasitě vzdychali. Dělal, že je nevidí. Zavřel oči a nastavil tvář chladivému vzduchu proudícímu z temných tunelů. Představoval si, jak s sebou průvan odnáší jeho závrať a nevolnost.

Tentokrát se mu úzkosti vyhybaly skoro pět let. Pět let klidu mu dopřály, ale teď se vrátily s děsivou intenzitou. Věděl, co je spustilo, ale nešlo se tomu vyhnout. Jako by ho ovládala nějaká síla a on se zničehonic přistihl, jak stojí v trafice a listuje nedělními přílohami s titulky jako Život po Estonii a články o maminkách, které vedou své roztomilé děti za ruku položit květiny k pomníku na Djurgårdenu: „Elsa nikdy nepoznala svou babičku“. Novináři a fotografové ho měli i po tolika letech pořád na mušce. Někdy se jednalo o jeden dva rozhovory kolem výročí. Jindy se jich zase sešlo i několik denně. Nejhorší to bylo na kulatiny, ale vzdávali se čím dál rychleji. Ne jako ze začátku, kdy se víceméně utábořili před nemocnicí, a pak jakmile ho propustili, několik týdnů obléhali ulici před babiččíným bytem. Neštíteli se fotit si ho, jeho kamarády, školu. Klamali, lákali, vyhrožovali, upláceli. Všechno proto, aby o třináctileté trosce kluka, který při nejhorší námořní tragédii v Evropě ztratil celou rodinu, přinesli nejšťavnatější story. A bylo to tu zas. Přišel čas vypilovat články do speciální vzpomínkové přílohy. Dosavadní pokusy novinářů sice nebyly nijak zvlášť úporné, ale doléhaly na něho dost na to, aby ho stáhly dolů po spirále, která vyústila až do ordinace Torstena Bredha, specialisty na léčbu posttraumatického stresového syndromu.

Fredrik se vrávoravě zvedl. Už dohlédl na nástupiště. Za tři minuty jede další metro.

Sofie Hjorténová nejistě pohlédla na volné parkovací místo vedle karavanu naloženého až po střechu. Na ostrově Ulvön si nechávala prorezlý golf s promáčknutými dveřmi. Spotřební vozítko. Zato na pevnině si na to, kde parkuje, dávala větší pozor. Svoje černé Volvo XC60 měla teprve rok a dost nerada by si odnesla škrábanec na laku. Ještě jednou to zvážila a usoudila, že mezera je velká dost.

Ve stínu před karavanem seděla na stoličce žena a kojila dítě. Z plastové misky s vodou jí u nohou líně pil hnědý pes. Sofie na parkovišti pobaveně postřehla několik podobných ekvipáží. Samé maminky, s rozmanitou skladbou potomstva a domácích mazlíčků, které je potřeba venčit. Zato po tatíncích ani stopy.

Zamkla a vydala se do obchodu. Outlet s loveckými a rybářskými potřebami u dálnice E4 představoval samozřejmou zastávku pro spoustu turistů a v letních měsících tu snadno vznikla nepříjemná tlačeniště. Hlavně v oddělení s oblečením, kde se luftáci z měst tahali o péřové bundy za poloviční cenu a o zateplené pohorky, které horu nezahlednou ani z vlaku. V rybářských potřebách byla Sofie obvykle jediným exemplářem svého pohlaví.

Bengt ji přišel přivítat a objal ji. Po pravdě řečeno jí nepřipadalo, že by se znali natolik dobře, aby se museli objímat. Poslední tři roky lovili štiky ve stejném týmu, nic víc. Vnímala ho spíš jako svého známého, ale uvědomovala si, že v oblasti sociálních interakcí má ona trochu jiná měřítko než běžně přemýšlící lidé.

„Těšíš se na víkend? Norsko, páni! Tam jsem nerybařil už kolik let. Autobus v sobotu odjíždí už v devět, to doufám víš? Takže na slunovrat žádná párty!“ nabádal ji přes rameno. „Nebo snad paní detektivka o víkendu slouží?“

Bengt ukázal bradou ke skleněnému pultu hlouběji v obchodě a naznačil jí, ať jde s ním.

„Ne, paní detektivka má čirou náhodou volno,“ odpověděla Sofie. Bylo to za tři roky poprvé, kdy na svátek slunovratu neměla na kriminálce policejní stanice v Örn-sköldsviku službu zrovna ona.

Bengt zmizel pod pultem a chvíli se přehraboval záplavou nevybalených krabic. Pak z čehosi stáhl bublinkovou fólii a s nábožnou úctou pozvedl zlatě se blyštící naviják.

„Tady ho máme. Shimano Calcutta Conquest 400 osobně.“ Bengt se lehce uklonil a podal poklad Sofii. „Jsi, doufám, pravák?“

Sofie přikývla a vzala si od něho naviják do ruky. Vyzkoušela odvíjení i brzdu a chvíli si tu téměř neslyšnou japonskou preciznost vychutnávala.

„Nádhera, co?“

Naviják ji bude stát pěknou pátku, ale nejsou to vyhozené peníze. Jejich tým si sice z loňského ročníku Pike Challenge odnesl vítězství, ale Sofie na něm zlikvidovala dvě ze svých nejlepších nástrah od Wolfcreeku a nejnovější naviják od Shimana.

„Máš na něm 110 metrů vlasce, průměr 0,35 milimetru, to by ti mohlo vyhovovat, ne? Potřebuješ nástrahy? Bez gumy bych do Norska nejel!“ Široce se zazubil vlastnímu vtipu. Tomu jeho nadšenému výrazu se nedalo odolat.

„My drsníaci gumu zásadně neberem. Ukaž mi nějaký jerkbaity.“

Bengt se uchechtl, vzal si od ní naviják a zabalil ho zpátky do krabice.

„Už jenom dva dny,“ rozzářil se. „A pak to rozjedeme.“

2.

„Fredriku?“

Torsten Bredh luskl prsty a naklonil hlavu k rameni, aby zachytil jeho pohled.

Za psychiatrovým oknem zářilo slunce a Fredrik na neumytém skle pozoroval špinavé šmouhy. V myšlenkách byl daleko odsud. Slyšel drhnutí lan o gumový člun. Cítil, jak se do nich opřely vlny a Niklas mu studenou rukou křečovitě sevřel tu jeho.

Ze začátku se smáli. Plakali radostí, nad tou absurditou, že se oběma podařilo z lodi uniknout, a ještě skončit ve stejném člunu. Jak ale čas plynul a záchrana nepřicházela, propadali se do čím dál hlubšího mlčení. Fredrik brášku utěšoval. Snažil se ho přesvědčit, že všechno dobře dopadne. Navzdory tomu, že mu pomyšlení na ty, co zůstali na trajektu, ve vodě, v hlubinách, rvalo srdce. Pomyšlení na mámu a tátu. Nakonec už jen objímali jeden druhého, tiskli se k sobě a šeptali si konejšivá slova, která nemohla vůbec nic změnit. Dva cestující hned vedle nich mezitím vydechli naposledy, ale nikdo to nijak nekomentoval. Všichni jen seděli jako zkamenělí. Dokud nepřišla poslední vlna...

Fredrik zvedl hlavu a rozhlédl se po ordinaci ve třetím patře domu na ulici Sveavägen, zařízené v hippie stylu. Našel tu svůj druhý domov. Veřejné zdravotnictví nad ním zlomilo hůl už dávno. Jedinou šancí, která ještě zbývala, byla soukromá psychiatrická péče. Torsten Bredh si otevřel ordinaci zaměřenou na zpracovávání zármutku po ztrátě a léčbu posttraumatického stresového syndromu právě ve chvíli, kdy Fredrikův ošetřující lékař odevzdaně pokrčil rameny a zmínil se o invalidním důchodu. Fredrikovu kartu poslali sem a tady už zůstala.

Většina ostatních Bredhových pacientů už mezitím za minulostí udělala tlustou čáru. Vybudovali si nový život, rány nechali zahojit. Ale on to nedokázal.

„Fredriku?“

„Ano?“ Sklouzl pohledem na kapsu psychiatrovy zelené kostkované košile.

„Ptal jsem se, na co myslíte.“

„Na Niklase.“

Bredh se snažil zklamání nedat najevo, ale jeho zvednuté obočí prozrazovalo, že tuhle odpověď slyšet nechtěl.

„Včera jsem ho zase viděl.“

Terapeut sklopil oči a táhle vydechl, až mu vzduch zasyčel v nosních dírkách.

„Aha. Kde se objevil tentokrát?“

Fredrik pokrčil rameny. Věděl dobře, že se ho psychiatr neptá z upřímného zájmu.

„Záleží na tom?“

Lékař místo odpovědi pokrčil rameny. Tuhle choreografii měli už nacvičenou skvěle.

„Letos je to pětadvacet let, vidíte?“

Otázka to byla řečnická, ale Fredrik stejně přikývl.

„Ozvali se vám z novin?“

Další přikývnutí.

Terapeut se pohodlně opřel.

„Povězte mi, kde jste ho viděl?“

Tímhle jejich společný tanec vyvrcholil pokaždé. Což určitě nemohlo být v souladu s žádným z té přehršle léčebných programů a metod, které se Torsten Bredh snažil v minulosti na Fredrika uplatnit v naději, že se jeho pacient přes svou minulost konečně přenese. Teď ho psychiatr radši už nechával, aby mu dokola vyprávěl o smutku, úzkosti a dusivém pocitu viny, se kterými žije. O pocitu viny, kterou cítil proto, že tehdy v noci bratrovu ruku pustil. Nechal ho sklouznout do černé vody, jen pár vteřin předtím, než se k nim dostal záchranář.

„Kde jste ho viděl?“ zopakoval terapeut.

Fredrik zavřel oči a svěsil hlavu do dlaní.

Šel zrovna po Karlavägen. Měl dobrou náladu. Dva kolegové z oddělení osobních dokladů v Sollentuně ho pozvali, jestli s nimi nechce po práci na jedno. Oslavit začátek dovolených. Skončili na zahrádce poblíž Stureplanu a u jednoho piva nezůstalo. Což nebyla se čtyřmi tabletami, které si vzal odpoledne, zrovna nejlepší kombinace. Bavili se o práci a o plánech na léto. Fredrik zalhal, že se chystá s přáteli na jachtu. Bylo to fajn. Skoro jako opravdový život. Cestou domů se zastavil v trafice, aby si koupil láhev limonády. Při zadávání kódu nedokázal zaostřit na terminál, a když se prodíral kolem fronty k východu, motal se.

Tehdy se to stalo.

Vyšel z obchodu na ulici a ve spěchu ho minul nějaký chlap v černé kšiltovce a světlé mikině s kapucí. Tak těsně, že Fredrik musel prudce zastavit, aby do něho nevrátil. Díval se za ním, jak míří se sklopenou hlavou k přecho-

du pro chodce, jako by si prohlížel boty nebo se snažil schovat obličej.

Letmý pohled z profilu ale Fredrikovi stačil.

Byl to Niklas. Věděl to.

Než stačil zareagovat, na přechodu už naskočila červená a po čtyřproudé silnici se rozjela auta. Křikl za ním. Znovu a znovu na Niklase volal, ale on se neotočil. Fredrik se bezhlavě vrhl mezi auta a utíkal za ním, div že mu z toho úprku nezkolabovalo srdce. Kličkoval mezi bloumajícími chodci a celou dobu se snažil černou kšiltovku, která si rychle razila cestu davem, nespustit z očí. Pak ještě viděl, jak Niklas zabočil ke vstupu do hotelu Ceder City East na rohu parku Humlegården, potřásl si rukou s nějakým zrzavým mužem stojícím venku a zmizel uvnitř. On zůstal stát jako ochromený na ulici a najednou nevěděl, jestli se jen nepřehlédl.

„Fredriku.“

Otevřel oči a podíval se na psychiatra, který se právě natahoval po notebooku na stole po své pravici. Neklamné to znamení, že se mu chystá vytisknout recept. Bredh si kancelářskou židli vždycky postavil tak, aby se mezi ním a pacientem neocitl stůl. Jako by psychiatr musel sedět blízko, aby onen chaos v duši Fredrika i všech těch ostatních nešťastníků, kteří skončili u něho v ordinaci, mohl pořádně pochopit.

Nikdy to nepochopíš, ať si tu židli postavíš, kam chceš.

„Fredriku, kdyby ty halucinace měly pokračovat, je mou povinností probrat s vámi možnost hospitalizace. Nerad bych vám předepisoval další léky, dokud nebude mít nějaký plán.“

Fredrik přikývl a zalapal po dechu. Torsten Bredh s léky většinou drahoty nedělal. Fredrik za ním mohl

kdykoli přijít, psychiatr ho vyslechl a napsal mu prášky. Občas to ale nebylo zadarmo. Už několikrát ho poslal na specializované kliniky, aby podstoupil experimentální léčbu. Někdy to na chvíli pomohlo, někdy ne, ale nakonec se úzkost vždycky vrátila a on se bez léků neobešel.

Torsten Bredh se mu pevně podíval do očí.

„Fredriku? Víte, že váš mladší bratr už nežije, vidíte?“

Fredrik se znovu zadíval z okna. Venku o asfalt hlučně zarachotila sklopená rampa nákladního auta. Zvuky se mu do paměti zaryly vůbec nejhluběji. Jak kolem burácela voda. Jak se okna kajut pod jejím tlakem tříštila na kusy. Jedno po druhém explodovalo jako dělbuch.

Bredh si může říkat, co chce. Říkejte si všichni, co chcete. Niklas se určitě zachránil na jiném člunu. Bylo jich kolem několik. I vrtulníků. Měl na sobě záchrannou vestu. Možná byl v šoku a nedokázal říct, kdo je, nebo si ho s někým spletli? Nebo... Ne. Niklas prostě určitě přežil.

Když Fredrik vyšel z ordinace, hřbety rukou ho svrběly. Chvatně se rozešel po Sveavägen a zamířil do první lékárny, která mu přišla do cesty. Jakmile byl ze dveří venku, rozerval krabičku a vzal si dvě tablety. Potom se vydal k hotelu. Včera se dovnitř neodvážil, bál se, že se zase spletl. Ale teď se rozhodl. Zajde dovnitř.

Fredrik zůstal stát na protějším chodníku a pozoroval hosty, kteří vycházeli a vcházeli širokými prosklenými dveřmi. Oběma rukama si z čela odhrnul neostříhané tmavé vlasy, několik vteřin se rozmýšlel a pak se odhodlaným krokem vydal ke vchodu.

Portýr v modrém saku mu zdvořile podržel dveře. Fredrik nechal ven projít starší pár s kabinovými kufříky

na kolečkách a pak se zastavil uprostřed vestibulu s recepcí laděného do zlaté barvy. Ze stropu visel gigantický křišťálový lustr a u stěny se tyčil dlouhý chromovaný recepční pult. Za ním stáli mladí muži a ženy ve stejné uniformě jako portýr. Zorné pole se Fredrikovi na okrajích rozostřilo. Když se chtěl rozhlédnout po recepci, musel otáčet celým tělem. Vykročil k pultu, natáhl ruku a opřel se o něj. Oslovil ho černovlasý muž s pěšinkou na straně.

„Dobrý den, přejete si?“

Fredrik se odvrátil, aby ho nemusel poslouchat. Znovu přešel lobby pohledem v marné naději, že tam uvidí stát Niklase. Živého Niklase, který mu odpustí. Muž s pěšinkou obešel recepční pult a přistoupil k Fredrikovi.

„Mohu vám nějak pomoci?“ Podezřívavě si prohlížel Fredrikovu odřenou koženou bundu.

„Niklas Fröding. Ubytoval se u vás?“ Jazyk jako by se mu nevešel do pusy a Fredrik ke svému zděšení slyšel, jak zadrhává.

Muž, který se podle výšivky na kapse košile jmenoval Theodor Hake a byl provozním ředitelem hotelu, ho vzal za paži a odtáhl ho stranou.

„Jména hostů bohužel nikomu sdělovat nemůžeme. Jestli je to všechno...“ Významně pokývl k východu.

„Včera tu byl.“ Fredrikův zvýšený hlas přitáhl znepokojené pohledy. „Viděl jsem ho sem vejít.“

Provozní uchopil Fredrika za loket pevněji a postrčil ho ke dveřím. Fredrik se mu pokoušel vytrhnout.

„Pusťte mě!“

Jeden z recepčních obešel pult a dva hosté, kteří se chtěli ubytovat, je neklidně sledovali.

„Pokud se neuklidníte, budeme muset zavolat ochranu.“ Provozní sáhl do kapsy pro telefon.

Fredrik se marně snažil osvobodit. Právě když manažer začal vysvětlovat situaci bezpečnostní službě, došel k nim klidným krokem muž s rezavými vlasy.

Fredrik ho poznal okamžitě. S tímhle člověkem se Niklas před hotelem o den dříve zdravil.

„Co se to tu děje?“ zeptal se velitelským tónem.

Fredrikovi se povedlo provoznímu vytrhnout a uhla-
zoval si bundu.

„Hledám svého bratra Niklase. Niklase Frödinga.“

Muž si ho prohlížel.

„Mé jméno je Adam Ceder a jsem majitel hotelu. Pojdte se mnou.“ Obešel pult, několik vteřin cosi tůkal do klávesnice a pak vzhlédl. Z jeho chladných očí Fredrika zamrazilo.

„Muselo dojít k nějakému nedorozumění. Žádný host tohoto jména se u nás nebytoval.“ Ceder se na Fredrika lítostivě usmál.

Takhle se usmívá lhář. O tom Fredrik neměl pochyb. Třískl oběma dlaněmi do pultu a naklonil se k Cederovi.

„Lžete!“

Fredrik koutkem oka zahlédl, jak se k němu blíží provozní, ale Ceder nevzrušeně zavrtěl hlavou a zvedl ruku. Celou dobu nespouštěl z Fredrika oči.

„Jak říkám, muselo dojít k nějakému nedorozumění.“ Více už říct nestihl, protože dorazili dva členové ochranky. Chopili se Fredrika a jejich pevný stisk na pažích nepřipouštěl žádný odpor.

„To nemůžete!“ křičel Fredrik přes rameno.

Ceder stál za pultem a zamýšleně se za ním díval.

„Chci mluvit s Niklasem!“

PÁTEK

21. června, svátek slunovratu

3.

Sofie jemně vyprostila paži a odtáhla se od Kaje. Loketní jamku měla od jeho šíje celou zpocenou a ruka jí zdřevěněla. Kajovi se prošedivělé vlasy na spáncích zkudrnatily horkem.

Dlouho ležela na zádech s pohledem upřeným na balkonové dveře. Zůstaly pootevřené a dovnitř proudil chladivý mořský vánek. Slyšela, jak se venku o kamenitý břeh pění vlny.

Kaj se měl vrátit do Stockholmu ke své ženě už večer, ale Sofii to nevadilo. Takhle se domluvili a ona se mohla těšit na zítřek a na rybářské závody v Norsku.

K její úlevě Kaj její nabídku, že ho doveze na pevninu, odmítl. Stačí prý, když ho vysadí v Ulvöhamnu. Z přístavu už pojede trajektem sám. Sofie bude mít na chystání své rybářské výbavy celé odpoledne. Taky lodi se trochu pověnuje, i když se na lov štik nehodí. Přes zimu se jí o její drahocennou Rivu Ariston staral kmotr Tord. Její táta lodi přezdíval „Koník“. Tahle jeho italská láska měla skutečně temperament dvouročka. Člun uměl být chvíli mírný jako beránek, hned se zase stavět na zadní, ale když chtěl, byl rychlý jako vítr. Teď patřil „Koník“ jí,

ať chtěla, nebo ne. Na příští sezonu se musí pokusit dát do pořádku vlastní loděnici, aby loď mohla zazimovat sama. Tord už nebyl nejmladší. Dost na tom, že jí v zimě jednou za čtrnáct dní zajel k domu odklidit sních z terasy, zatímco ona si jako paša seděla pěkně v teple v bytě v Örnsköldsvidu. Táta by se obracel v hrobě, kdyby věděl, že se z jeho dcery stala suchozemská kancelářská krysa.

Sofie sáhla po mobilu, přejela prstem po displeji a podívala se, kolik je hodin. Čtvrt na deset. Celé ráno pryč.

Kaj si ze spánku povzdechl a otočil se k ní zády. Po vlak na peřinu si stáhl s sebou a zavinul se do něj jako do kokonu. Sofie zůstala ležet nahá na zahřátém prostěradle. Prohlížela si své tělo. V prudkém ranním světle na ni působilo nevábne. Ploché břicho, vystouplé kyčelní kosti, nohy jako tyčky. Vždycky vypadala jako dítě. Dospělou ženu na ní prozrazovala jen malá ňadra se světle růžovými bradavkami.

Ale Kaj si na její neženstnost nikdy nestěžoval. Naopak, jemu se líbila. Nikdy nepochopila proč. Jejich vztah trval s přestávkami už přes deset let, ale na vášnivosti neztratil ani trochu. Její milenec nikdy nevyjádřil touhu po nějakých erotických výstřelcích. Co se sexu týkalo, byl Kaj Marklund o generaci pozadu. Pro něho bylo na dvou milujících se bytostech pořád ještě něco krásného. Brazílská depilace, sex na jednu noc a internetové seznamky, to nebylo nic pro něj. O to víc ji jejich vztah udivoval.

Sofie se opatrně posadila. Někdy nechápala, co na ní vidí. Ačkoli je od sebe dělilo třiatvacet let, spíš to vypadalo, jako by starší z nich dvou byla ona. Ta páprdivější. Kaj vedl aktivní společenský život a měl spoustu kamarádů, zatímco Sofie málem nevycházela z domu. A vedle Mette Severin Marklundové, té zářivé, život milující

pávce, se kterou se Kaj oženil, byla Sofie přinejlepším šedá myš.

Občas přemýšlela, co by se stalo, kdyby tehdy neotěhotněla. Zůstala by ve Stockholmu? Možná. Navzdory všemu to pro ni tehdy bylo překvapení radostné. Vždycky toužila po dětech. Po šanci dát nějakému malému človíčkovi takové dětství, jaké ona kvůli Claire nezažila. Jenže mít dítě s nadřízeným byla ostuda, kterou nebyla ochotná snášet. Dost na tom, že si lidi začali šuškat o tom, jak rychle udělala kariéru. Dostat se na vrchol přes postel v jejím světě vůbec nemělo místo, ale pomluvy nešly zastavit. Bylo úplně jedno, že Kaj uháněl ji, a ne naopak.

Tři dny poté, co Sofie zjistila, že čeká dítě, dala vale jemu i místu vyšetřovatelky na oddělení závažných trestných činů ve Stockholmu. Bylo jí jasné, že to Kaj ponese těžce, ale namlouvala si, že takhle to bude pro všechny nejlepší. Nehodlala se dítěte vzdát a věděla, že kdyby ji Kaj nutil jít na potrat, nedokázala by ten nátlak unést. A tak si sbalila kufry, zavolala šéfovi a požádala o přeložení do Örnköldsviku. Navzdory vší pravděpodobnosti se na ni usmálo štěstí a mohla na nové místo nastoupit skoro hned. Kaj ji pronásledoval celé měsíce, volal jí, posílal dopisy a květiny, ale ona vytrvale odmítala reagovat. Kolem druhého ultrazvuku to vzdal. Sofie se snímky dítěte, které nosila v břiše, zůstala sama. Se snímky její a Kajovy dcery.

Zezačátku jí připadalo, že se rozhodla správně. Cítila se silná a připravená čelit budoucnosti jako svobodná matka, ale pak se všechno zhroutilo. Děsivá zkušenost s potratem a následná nemocenská ji dostaly do izolace. Její chabé pokusy začlenit se ve staronovém bydlišti do společenského života selhaly, a když se konečně vráti-

la do práce, provázela ji už pověst samotářky. Ti, kdo o potratu nevěděli, měli za to, že na nové pozici vyhořela sotva po pár týdnech, a tak si kromě toho vysloužila i nálepku padavky. Léta strávená v hlavním městě jí navíc vynesla nelichotivý titul stockholmské fifleny, což bylo v podstatě to nejhorší, za co tady v Norrlandu člověka mohli považovat.

Samota představovala úděl, který nejdřív přijala z nutnosti, ale později jej nesla i s určitou hrdostí. Těžko říct, proč tehdy v únoru před čtyřmi měsíci zvedla telefon a vytočila Kajovo číslo, ale radoval se jako dítě. Ačkoli od jejich rozchodu uplynuly tři roky, pořád o ni stál. Všechno bylo zase jako dřív, až na to, že Kaj mezitím potkal Mette, oženil se s ní a Sofie se musela smířit s tím, že je teď „ta druhá“.

Sčesala si prsty dlouhé blond vlasy do uzlu vysoko na zátylku a stáhla si je gumičkou, kterou vždycky nosila na zápěstí.

„Dobré ráno.“

Trhla sebou. Kaj měl hlas po ránu ještě zastřený. Sáhla po ní a vtáhl ji k sobě pod povlak. Nechala se chytit, ale prohnula se v zádech, aby se mu nepřilepila ke zpocené hrudi.

„Zdálo se mi o tobě,“ zamumlal jí s polibkem do šíje.

„Je devět pryč.“ Sofie se opatrně odtáhla. „Ráda bych si před snídání ještě stihla zaběhat.“

„Chceš říct před obědem.“

Před slavnostním obědem na oslavu slunovratu. Zadržela povzdech, který jí už už stoupal z plic. Kaj trval na tradičním obědě s nakládánými sledi a skleničkou něčeho ostřejšího. Na tradice, na ty si její ženatý milenec potrpěl.

„Když zůstaneš, taky nabízím trochu zdravého pohybu,“ zkusil to na ni a odhalil svůj probuzený penis. Jenže Sofie už vstávala.

„Ještě si polež. Dám si delší kolečko.“

Kaj se za ní zklamaně podíval.

„Tak jo. Nachystám oběd, než se vrátíš.“

Sofie vylovila z tašky, kterou ještě nestihla vybalit, běžecké boty. Kaj ji pozoroval.

„Jak dlouho máš dovolenou?“

Sofie si přes hlavu přetáhla seprané tričko s logem rybářského klubu, sklonila se a zavázala si boty.

„Čtyři týdny. Pokud se nic neseeme.“

Kaj se usmál.

„Co by se tady mohlo semlít?“

4.

Noc byla krátká a dlouhá zároveň. Fredrik se sotva vrátil domů a úzkost mu už stihla v hrudi rozervat trhlinu. To bezpohlavní stvoření mu jehlovými podpatky tančilo po prsou, dokud z nich nezůstaly jen krvavé cáry. Krabička byla lehčí o šest tablet a on už další recept nedostane. To mu dal Torsten Bredh jasně na srozuměnou. Napsal mu číslo na jednu kliniku u Sundsvallu, kam si měl zavolat. Pokud bude chtít další prášky, musí se tam nechat hospitalizovat nejméně na čtyři týdny intenzivní léčby.

Posadil se na židli v rohu kuchyně. Za oknem vycházelo slunce a vrhalo na podlahu zářivé světlo. Nechal byt zchátrat. Kdysi to býval útulný a příjemný miniaturní příbytek. Teď byly parkety odřené a chyběly tu koberce i nábytek. Podél stěn stály naskládané sloupce krabic a tašek a v každém rohu se válely chuchvalce prachu. Afghánský koberec a pár kusů starožitného nábytku po babičce musel prodat, když byl naposledy na nemocenské. Zůstala mu jen postel, kuchyňská židle a kulatý jídelní stůl. Z platu, kterým se u policie ohodnocovaly ty nejrutinnější a nejpodřadnější práce, jako byla ta jeho na oddělení osobních dokladů, sotva poplatil složenky.

Ale nic lepšího, co by alespoň připomínalo skutečnou policejní práci, se nenabízelo.

Našetřit z platu se taky nic nedalo, a to neměl žádné větší výdaje. Jídlo, nájem, mobil a možná sem tam lístek do kina. To jedno posezení s kolegy především po práci představovalo celý jeho sociální život za uplynulý rok. Jinak se od ledna do června mimo práci ani jednou s nikým neviděl. Když si uvědomil, jak je to k pláči, sevřelo se mu hrdlo.

Fredrik se rozhlédl po bytě. Cítil, jak ho z osamocené zaprášené fotografie na okně přísně napomíná babiččin pohled. Byla na něho tak pyšná, že ho vzali na policejní akademii. Pamatoval si, jak ten večer zašli do restaurace Riche, jako vždycky když chtěli něco oslavit. Obšírně vykládala obsluze, jak se její vnuk stane *policistou*. Fredrik se usmál. Babička Greta. Která se přes noc stala mámou, tátou a živitelkou rodiny, ačkoli mládí a síly ji už dávno opustily. Ze začátku se hádali. Fredrikovi bylo třináct, přišel o rodiče a toužil se vrátit ke svým kamarádům do Brommy. Greta Frödingová byla pětadesátiletá oddaná členka Rotary klubu, která si žila svůj poklidný život ve dvoupokojovém bytě na Östermalmu. S hanbou vzpomínal, jak si pro něho musela občas chodit do ředitelny. Nejdřív mu vynadala a pak ho utěšovala, protože dobře věděla, jaký zármutek v sobě nosí. Pomalu se zrodila nová existence, se kterou se postupem času smířil a nakonec se v ní i našel. Prožili v té své zvláštní rodinné konstelaci skoro deset let. Až do toho rána, kdy ji Fredrik po rozsáhlé mrtvici našel v posteli, studenou a se šedivými rty.

Při pomyšlení na babičku jako by se kolem něho rozleťlo tříštící se sklo. Nemůže tu zůstat. Musí něco udělat. S někým si promluvit.

Fredrik vyšel do probouzejícího se města. Příjemně vonělo šterkem a čerstvě posekanou trávou. Vůz metra přijel téměř prázdný a on se usadil až na konec vagonu. Na sytější modré obloze už zářilo slunce a pod Traneberským mostem rodinky nakládaly do lodí opulentní zásoby jídla a pití na oslavu slunovratu. Provoz ještě nestihl zhoustnout. Fredrik si opřel hlavu o chladivé okno a kochal se výhledem. Stockholm zářil ve svém letním hávu a ranním pyžamu.

Přestoupil na tramvaj, dojel na zastávku Ålstens gård a vydal se směrem k domu, kde bydlel Filip. Lindénovi bydleli ve stejné ulici, kde prožil skoro celé dětství i Fredrik. Jednoduchý půvab bílých řadových domků připomínajících stavbičky z lega a blízkost centra vyhnaly v posledních desetiletích ceny prudce nahoru. Nyní se pohybovaly daleko výš než v polovině devadesátých let, kdy se jeho rodný dům musel prodat.

O tom, že až budou starší, domek prodají a přestěhují se do bytu ve městě, Hans a Inga Lindénovi mluvili, co je Fredrik znal. Měl podezření, že by to udělali už dávno, kdyby se jejich osmatřicetiletý syn konečně osamostatnil.

Fredrik hlasitě zaklepal. Jestli to Filip stihl zalomit, bude muset klepat ještě pěkně dlouho, než ho probudí. Místo kamaráda z klukovských let se ale ve dveřích objevil Hans.

„Byl vzhůru celou noc a zrovna si šel lehnout. Pojď dál, ale trochu se zapotíš, než ho probereš.“

Hans ho přejel pohledem od hlavy k patě.

„Jak se máš?“

„Dobře,“ zalhal Fredrik a rozhodným krokem vstoupil do haly. Hned zamířil ke schodům do sklepa, aby se ho Hans nestihl začít vyptávat. Domky vypadaly uvnitř všechny stejně a on i Filip mívali pokoj v suterénu. Fred-

rik ani nezaklepal a vstoupil. Filip ležel na břiše v posteli s příkrývkou omotanou kolem nohou. Na stole se černalo hned několik tenkých monitorů a zbytek pokoje zabírala kožená pohovka naproti velké televizní obrazovce. Na podlaze se válely závěje kabelů a konzolí k různým videohrám a počítačům.

Znali se, co si Fredrik pamatoval. Jako nejlepší kamarádi hráli bezstarostně fotbal a florbal venku na ulici, tajně jezdili na mopedu a chodili se poflakovat do centra pro mládež. Navenek vypadal Filip stejně jako všichni ostatní, ale uvnitř byl jiný. Snadno se do něčeho plně zabral a bylo pro něho těžké se odtrhnout. Když ostatní odjeli na kolech domů na jídlo, seděl Filip dál v lesíku a pečlivě třídil jejich schované pornočasopisy podle data, barvy nebo co ho zrovna napadlo. To všechno bez sebemenšího zájmu o obsah, na který ostatní kluci málem ani nedočkali přestat myslet. Hans a Inga museli k večeru často vyrazit ven a jít ho hledat. Fredrik Filipovu svéráznou povahu přijal, ale ostatní kamarádi ho jeden po druhém opouštěli. Filip byl čím dál osamělejší a zakořenil v něm hluboký strach z okolního světa. Když se Fredrik odstěhoval k babičce, přestal Filip vycházet z domu a žil v suterénu svými videohrami. Dálkově odtud vystudoval a na volné noze pracoval jako vývojář systémů, což byla práce, která vyžadovala minimální kontakt s lidmi a kterou mohl dělat odkudkoli na světě.

„Filipe.“ Fredrik jemně zatřásl kostnatým ramenem.

Kamarád se otočil na záda a otevřel jedno oko.

„Ty vole, Freddy... kolik je hodin?“

„Bude půl desátý.“

Filip se převálil zpátky na břicho a ukázal Fredrikovi za zády prostředníček.

„Padej! Zrovna jsem usnul.“

Fredrik došel k podlouhlému oknu těsně pod stropem a pustil dovnitř čerstvý vzduch. Když se otočil zpátky, uviděl se v šachovnici zrcadel nad postelí, která tu zůstala z dob Filipova dospívání. Ten pohled nebyl nijak pěkný. Tmavé, nemyté vlasy mu přerostly tak, že by si z nich mohl udělat drdol. Musí se objednat k holiči.

Fredrik ztěžka dosedl na pohovku a podíval se na vyhublou bytost v posteli.

„Byl to on,“ řekl. „Vím nabeton, že tentokrát to byl Niklas.“

Filip nejdřív neodpověděl, ale Fredrik podle napjatých zad poznal, že neusnul.

„Freddy...“ Filip se neochotně překulil a přehodil nohy přes pelest. Zněl soucitně a zároveň podrážděně. Zavrtěl hlavou a dlaněmi si promasíroval obličej.

„Zase jsi přebral benza?“

Fredrik sklopil oči a pohrával si s kůžičkou kolem nehtů. Bylo slyšet jen tlumené bzučení přemíry elektroniky v pokoji.

„Není to vyloženě poprvé, cos ho viděl.“

Už se to stalo dřív. Mnohokrát, ale tentokrát to bylo jiné. Věděl jistě, že před hotelem viděl Niklase. Naprosto jistě. Nedokázal pochopit, proč ho majitel hotelu vyhodil a tvrdil mu, že neví, kdo Niklas je. Ani proč by se před ním bratr schovával.

Fredrik vytáhl z kapsy blistr, demonstrativně z něj vytlačil dvě tablety a spolkl je. Kamarád nesouhlasně sledoval, jak zavřel oči, pohodlně se uvelebil na pohovce a čeká, až mu chemikálie proniknou do krve. Po chvíli se dech Fredrikovi začal zklidňovat, svrbění na rukou ustoupilo, ale srdce dál tlouklo nepravidelně.

„Copak nechápeš, že se to ve skutečnosti nestalo?“ Filip se na něj vyčítavě podíval. „Proč to svinstvo bereš?“

Fredrik otevřel oči.

„Adam Ceder, znáš ho?“

„Ne, měl bych?“ zeptal se Filip unaveně.

„Ten, co vlastní ten řetězec hotelů.“

Filip přikývl.

„No a? Jak to s tím sakra souvisí?“

„Viděl jsem Niklase s Cederem před jeho hotelem.“

V přízemí někdo spustil vysavač.

„Ty vole, Freddy...“

„Fajn.“ Fredrik zvedl ruce. „Nemusíš mi věřit. Prosím tě jenom o jedno. Aby ses mi na toho Cedera mrknul. Určitě o Niklasovi něco ví.“

„Proč si ho neproklepneš sám? Stačí přece poprosit někoho v práci, ne?“

„Jak by to vypadalo?“

„Jo, jak by to vypadalo?“ zopakoval ironicky Filip.

Fredrik si z jeho jízlivosti nic nedělal. Potřeboval se o Cederovi dozvědět víc. Co bratr u něho v hotelu pohledával? A proč mu Ceder tvrdil, že se s Niklasem nesetkal?

Filip se neochotně zvedl, s dekou dál omotanou kolem těla došel ke stolu a zapnul notebook.

„Když to udělám a nic na něho nenajdu, vysereš se na to? Jednou provždycky?“

Fredrik přikývl a vstal z pohovky.

„Přísahám.“

Filip se mu podíval do očí a oba věděli, že nemluví pravdu. Fredrik Niklase nikdy být nenechá. Podruhé už ne.

„Kam jdeš?“ Filip se díval za Fredrikem, který se vydal ke schodům.

„Došlápnu si na Adama Cedera.“

Před hotelem Ceder City East bylo rušno. Zdaleka ne všichni nechali město za zády a vydali se oslavit slunovrat na ostrůvky a chaty. Z nepřetržitého proudu taxíků vystupovali turisté a obdivovali bujnou zeleň v centru města. Adam Ceder vyšel ven a přivítal společnost, která s hordou bodyguardů dorazila v černých limuzínách. Potom stejně rychle zase zmizel uvnitř.

Fredrik nebyl včerejší a nevydal se za ním. Rozhodl se, že Cedera bude nejdřív zpovzdáli sledovat. Mezitím si vyloupł další dvě tablety a bez vody je spolkl. Hořká chuť ho uklidnila ještě dřív, než začaly účinkovat. Psychiatr mu říkal, že si může dát nejvýš čtyři denně. Fredrik se podíval na blistr. Čtyři měl už v sobě, a to ještě ani nebylo poledne.

Od Filipa se vrátil metrem domů a zašel pro auto zaparkované v garáži o pár bloků dál. I to patřilo babičce. Stříbrná škodovka. Nebyl to žádný bourák, ale babička o auto pečovala dobře. Byla to jedna z mála věcí, které ještě neprodal. Auto mu dávalo pocit svobody, ačkoli se někam vydával jen málokdy nebo spíš nikdy.

Tentokrát se Ceder z jeho otázek nevykroutlí. Někoho špehovat bylo jednoznačně přes čáru, ale když mu Ceder odmítal říct o Niklasovi pravdu, nedával Fredrikovi na vybranou. Počká si na něho, až vyjde ven, a pak ho bude sledovat. Došlápne si na něho a zjistí, co Niklas v hotelu dělal. Podle informací na internetu bydlel Ceder ve vile ve čtvrti Djursholm. Až tam přijedou, vyskočí Fredrik z auta a konfrontuje ho tam, daleko od jeho ochranky. To byl jeho plán.

Fredrik nemusel čekat dlouho. Už v poledne se Adam Ceder opět zjevil před hotelem, tentokrát v neformálním žlutém tričku s límečkem a khaki šortkách. Nesl si spor-

tovní tašku. Prohodil pár slov s portýrem a pak před vchodem zastavilo černé SUV značky Mercedes. Řidič vystoupil a předal klíčky Cederovi. Ten naskočil, a když mu řidič naložil tašku do kufru, rozjel se pryč. Fredrik nastartoval, pomalu vyjel na silnici a vydal se za černým mercedesem.

Rychle pochopil, že nejedou do Djursholmu. Ceder mířil po Karlavägen na sever a elegantně přejížděl mezi jízdniemi pruhy směrem k dálnici E4. Fredrik se držel v bezpečné vzdálenosti. Jakmile se Ceder zařadil na dálnici, zrychlil na sto třicet kilometrů v hodině. Škodovka protestovala, jak se Fredrik snažil s mercedesem udržet krok.

Sváteční kolony ještě nezačaly a oba vozy za sebou brzy nechaly Arlandu i Uppsalu. Fredrik se znepokojeně podíval na ručičku palivoměru. Jak daleko má Ceder ještě v plánu jet? Vyprostil z kapsy džínů mobilní telefon a s jedním okem na silnici a druhým na displeji se snažil zjistit, jestli severně od Stockholmu nejsou nějaké chaty, které by patřily klanu Cederových. Našel však jen hotely z jejich sítě.

Jeli už dvě hodiny a Ceder pořád nezastavoval. Minuli Gävle. Severněji Fredrik nikdy nebyl. Břicho se mu svíralo strachem. Neměl by se vrátit? Ne, to nemůže. Ceder zná Niklase, to bylo stejně jisté jako to, že tu Fredrik sedí. Jestli má mít šanci zjistit, kde jeho bratr je, musí si s Cederem promluvit.

5.

Když se vrátila, čekal ji na terase nachystaný oběd. Kaj na stůl prostřel vyšíváný lněný ubrus po babičce, který našel ve skříni v předsíni, a ozdobil ho vázou s lučním kvítím. Naservíroval na něj sledě, půlky vajíček na tvrdo a křehké tenké chleby. Sobě přinesl pivo a panákovku a pro Sofii minerálku.

Neměla hlad, ale jelikož Kaj trval na tom, že si spolu dají sváteční oběd, posadila se a na klín si rozprostřela ubrousek. Kaj zašel do kuchyně pro vařené nové brambory. Sofie si na plátek křehkého chleba namazala máslo a opatrně se zakousla.

„To je výhled.“ Kaj se posadil a slastně se napil piva. „Kdyby to tak viděla Mette. Miluje moře.“

Sofie neodpověděla. Nic proti Kajově ženě neměla, ale pozvat ji k sobě na chatu, to by bylo už i na ni trochu moc.

„Zítřka jedeme na Yxlan,“ snažil se Kaj rozproudit hovor. Sofie nezúčastněně přikývla a obrátila pohled k molu a lodi.

„Jak to vypadá u vás na stanici? Krádeže lodních motorů a pytláci na rybách?“ Kaj si naložil do úst velké sousto